

บทที่ 1 บทนำ

ความเป็นมาของโครงการ

จำสืบเอก ดร. ทวี บุรณเขตต์¹ เป็นหนึ่งในผู้ที่มีความสนใจเป็นพิเศษในด้านการสะสม รวบรวมสะสม ซื้อมา ข้าวของเครื่องใช้พื้นบ้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตภาคเหนือตอนล่าง ด้วยความทุ่มเทที่เสาะแสวงหาจนมีจำนวนมากที่สุดแห่งหนึ่ง ด้วยตระหนักในคุณค่าของเครื่องมือเครื่องใช้ทุกชิ้นที่พบ และอุดมการณ์ที่ต้องการอนุรักษ์และเผยแพร่วิถีชีวิตภูมิปัญญาพื้นบ้านไทยในอดีต ให้ชนรุ่นหลังได้ศึกษาค้นคว้าความรู้ต่อไป จึงใช้ทุนทรัพย์ส่วนตัวเพื่อสร้าง และดำเนินงานของพิพิธภัณฑ์ เพื่อจัดแสดงสิ่งของที่ท่านได้สะสมไว้ร่วมกัน ในนามของ พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านจำสืบเอก² สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญประจำจังหวัด พิษณุโลก ที่ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวต่อจากวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ³ ทำหน้าที่ บันทึกและ ถ่ายทอดเรื่องราวต่างๆ ให้ นักท่องเที่ยวที่มีความสนใจทางด้านประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม⁴ ต่างแวะมาเยี่ยมชมอย่างไม่ขาดสาย และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี

นับตั้งแต่ก่อตั้งพิพิธภัณฑ์นี้ได้เปิดโอกาสให้ผู้สนใจเข้าชมเป็นวิทยาทานอย่างเสมอภาคกัน โดยไม่เก็บค่าธรรมเนียม แม้จะมีค่าใช้จ่ายอยู่บ้างในการซื้อหารวบรวมสิ่งของก็ตาม ครอบครัวบุรณเขตต์ได้สร้างโครงการสนับสนุนเพื่อรับภาระในเรื่องนี้แทนผู้มาเยี่ยมชม เยือน คือ โรงหล่อพระพุทธรูป พระประธาน การเลี้ยงไก่ชนและนกเขา ซึ่งแสดงถึงเอกลักษณ์วิถีชีวิตพื้นบ้านชนบทไทยได้เป็นอย่างดี บุตรทั้ง 6 คนหลังจากสำเร็จการศึกษาต่างช่วยบริหารงานด้านต่างๆ อีกทั้งได้รับการสนับสนุนจากองค์กรและบุคคล ภายนอกร่วมด้วย ไม่ว่าจะเป็นด้านกำลังกาย กำลังทรัพย์ และด้านวิชาการ ทำให้งานพิพิธภัณฑ์เติบโตอย่างค่อยเป็นค่อยไปเป็นลำดับ พิพิธภัณฑ์จึงจำเป็นต้องมีการขยายตัวเพื่อรองรับ จัดแสดง และการเก็บรักษาสิ่งของ ให้พอเพียงเป็นมาตรฐานในระดับสากล ไว้ในสถานที่เหมาะสมแห่งใหม่ ในที่ดินของครอบครัวบุรณเขตต์ โดยมีโครงการสนับสนุนเดิมร่วมด้วย เรียกว่า โครงการ พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านจำสืบเอก 2 เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลความรู้ ที่มีมาตรฐานในระดับสากล

“สิ่งของเราใช้อยู่ในตอนนี้ หากเก็บไปไว้นานๆ จนคนส่วนใหญ่เลิกใช้กันไปแล้วก็จะของเก่า”⁵

อาจกล่าวได้ว่า ในอนาคต คอมพิวเตอร์ คงมีโอกาสดำเนินการจัดแสดงไว้พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านจำสืบเอกเพื่อเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับ กิจประจำวันของคนยุคนี้บ้าง

¹ ประวัติ จำสืบเอก ดร. ทวี บุรณเขตต์, 2546

² ประวัติ พิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน จำสืบเอก ดร. ทวี บุรณเขตต์, 2546

³ ท่องเที่ยวไทยไปกับนายรอบรู้

⁴ ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ จำแนกตามวัตถุประสงค์หลักที่จะกลับมาประเทศไทยอีก . 2547

⁵ จำสืบเอก ดร. ทวี บุรณเขตต์

ลักษณะโครงการ

พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านจันทวี 2 เป็นพิพิธภัณฑ์เอกชนประเภทชาติพันธุ์และมนุษยวิทยา⁶ จัดอยู่ในประเภทโครงการจริง เนื่องจาก พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านจันทวีได้ทำการประกาศขายอาคารเดิม เพื่อนำรายได้ไปสมทบกับงบลงทุนไปร่วมกับโครงการใหม่ในที่ดินของครอบครัวบุญเขตต์ ผู้บริหารงานคือ คุณ พรศิริ บุญเขตต์ และอยู่ในความรับผิดชอบของ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (สวช.) แบ่งพื้นที่โครงการเป็นสามส่วน ส่วนพิพิธภัณฑ์ พื้นบ้าน ส่วนเลี้ยงและจำหน่ายไก่ชน ส่วนโรงหล่อพระพุทธรูป และพระประธาน การออกแบบให้สามารถขยายโครงการนี้ต่อไปได้อีกในอนาคต เช่น ศูนย์เลี้ยงสุนัขพันธุ์บางแก้ว สวนนก เป็นต้น

วัตถุประสงค์โครงการ

1. เป็นสถานที่ให้ข้อมูล ความรู้ จัดแสดงสิ่งของ และการจำลองวิถีการดำรงชีวิตชนบท ช่วยให้เกิดส่งเสริม เผยแพร่ ความความรู้ ความเพลิดเพลินและความคิดสร้างสรรค์ ปลุกฝังจิตสำนึกชาวไทยให้เกิด การอนุรักษ์ ห่วงแหนรักษามรดกล้ำค่าทางวัฒนธรรม การ คติ ความเชื่อ ภูมิปัญญาพื้นบ้านไทยในอดีต ผ่านทางอุปกรณ์เครื่องใช้ต่างๆ และภูมิปัญญาไทยอันเป็นความภูมิใจในของชาวไทยทุกคน
2. เป็นสถานที่รวบรวม เก็บรักษา สิ่งของเครื่องใช้พื้นบ้านต่างๆ ให้เป็นหมวดหมู่ สามารถใช้งานได้เหมาะกับการเป็นแหล่งข้อมูลสำหรับ ค้นคว้า และวิจัย ช่วยให้ผู้สามารถเข้าใจข้อมูลพื้นฐานโดยรวมของจังหวัดพิษณุโลกและในเขตภาคเหนือตอนล่างอย่างรวดเร็ว
3. เป็นสถานที่ท่องเที่ยวแห่งใหม่ ศูนย์รวมของกิจกรรมด้านวัฒนธรรมพื้นบ้าน ดึงดูดนักท่องเที่ยวที่มาจากจังหวัดพิษณุโลก
4. เป็นสถานที่ทัศนศึกษาของสถาบันการศึกษาในระดับต่างๆ
5. เป็นองค์การดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย ที่มีศักยภาพในการดำรงอยู่ได้ด้วยตนเอง สามารถพัฒนาเติบโตต่อไป และยังสามารถรับการสนับสนุนจากภาครัฐ (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ) - กองเอกชนสัมพันธ์⁷)และเอกชนภายนอกร่วมด้วย

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. จัดลำดับการจัดแสดงให้เป็นหมวดหมู่ การนำเสนอป้องกันถึงความสัมพันธ์ระหว่างวิถีชีวิตพื้นถิ่น และเครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ
2. ศึกษารูปแบบของงานสถาปัตยกรรมที่เหมาะสมกับ ประเภทอาคาร ศึกษากฎหมายข้อบังคับเทศบาล ภูมิทัศน์ ท้องถิ่น ที่เกี่ยวข้องกับสถาปนิกและการออกแบบพิพิธภัณฑ์
3. ศึกษาปัจจัย ปัญหา และแนวทางแก้ปัญหา เกี่ยวกับ FUNCTION และความสัมพันธ์ ของอาคารให้สอดคล้องกับประเภทของอาคาร ผู้ใช้โครงการ และกิจกรรมที่เกิดขึ้น

⁶ พิพิธภัณฑ์ภาคเหนือ

⁷ ภาคผนวก ก - 2 สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (สวช.) <http://kanchanapisek.or.th/kp8/admin.htm> 2546

4. ศึกษาการเลือกที่ตั้งโครงการที่เหมาะสม สภาพภูมิศาสตร์ สภาพแวดล้อม ทางเศรษฐกิจ และสังคม
5. ศึกษาการออกแบบวางผังอาคารในพื้นที่ขนาดใหญ่
6. ศึกษางานระบบ ทางด้านวิศวกรรมและเทคนิคต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบ พืชภัณฑ์
7. ลำดับพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ และการอพยพถิ่นฐานของกลุ่มชนพื้นถิ่นของเมืองพิษณุโลก

ขอบเขตโครงการ

ในการศึกษาวิทยานิพนธ์โครงการพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านจ่าทวี 2 มีขอบเขตของโครงการดังต่อไปนี้

1. การออกแบบผังบริเวณของโครงการ(MASSTER PLAN) ประกอบด้วย
 - 1.1 โรงหล่อพระประธาน
 - 1.2 ส่วนเลี้ยงและจำหน่ายไก่ชน
 - 1.3 ภูมิสถาปัตยกรรมของโครงการ
2. ส่วนออกแบบอาคารพิพิธภัณฑ์
 - 2.1 อาคารพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านจ่าทวี
 - 2.2 ส่วนบริการสาธารณะร้านอาหารและเครื่องดื่ม ที่จอดรถ ร้านขายของที่ระลึก ส่วนพักผ่อน
 - 2.3 ส่วนจัดแสดงส่วนพิพิธภัณฑ์ ประกอบด้วย ส่วนจัดแสดงงานถาวร และส่วนจัดแสดงงานชั่วคราว
 - 2.4 ส่วนสำนักงาน ประกอบด้วยส่วนบริหาร ส่วนธุรการ ส่วนการเงิน ฝ่ายศิลป์
 - 2.5 ส่วนจัดสร้างและซ่อมแซม
 - 2.6 ส่วนบริการ ฝ่ายอาคารสถานที่ แผนกช่าง และห้องเครื่อง ส่วนรักษาความปลอดภัย

ขอบเขตการศึกษาวิทยานิพนธ์

แบ่งออกเป็น 2 ส่วน

1. การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล
 - 1.1 ศึกษาออกแบบโครงการบนสถานที่ตั้งโครงการจริง โดยใช้กระบวนการเลือกที่ตั้งโครงการจากที่ดิน 2 แห่งที่มีอยู่เดิม
 - 1.2 ศึกษาวิเคราะห์ รายละเอียดโครงการ จากพิพิธภัณฑ์เดิม เพื่อนำข้อมูลมาจัดทำโครงการ
 - การบริหารและการดำเนินการโครงการให้สอดคล้องกับประเภทอาคาร ตอบสนองการใช้สอย
 - ศึกษา และคาดการณ์ จำนวน และพฤติกรรม ผู้ใช้โครงการ
 - ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับคติ ความเชื่อ วัฒนธรรม ที่เกี่ยวข้อง ประโยชน์ใช้สอยของสิ่งที่น่าสนใจ จัดแสดง
 - ศึกษาวิธีการวางผังอาคารที่เกี่ยวข้องกับโครงการทั้งหมดโดยรวม และออกแบบละเอียดในส่วน ของพิพิธภัณฑ์

1.3 ศึกษากรณีตัวอย่าง โครงการที่มีลักษณะคล้ายกัน ทั้งในประเทศ และต่างประเทศ เปรียบเทียบองค์ประกอบที่เหมาะสม และเลือกมาใช้ในโครงการได้

1.4 ศึกษาเกณฑ์ต่างๆ ที่เหมาะสมกับการออกแบบ เช่น กฎหมาย ข้อกำหนดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ

2. การออกแบบ

2.1 การออกแบบแนวทางเลือก (SCHEMATIC DESIGN)

2.2 การพัฒนาแบบ (DESIGN DEVELOPMENT)

2.3 สรุปแบบผลงานขั้นสุดท้าย (FINAL PRODUCT DESIGN)

ขั้นตอนและวิธีดำเนินการศึกษา

1. เสนอโครงการ

1.1 ชื่อโครงการ,ความเป็นมา

1.2 ลักษณะโครงการ

1.3 วัตถุประสงค์ของโครงการ

1.4 ขอบเขต

1.5 ประโยชน์ที่ได้รับ

1.6 วิธีการดำเนินงาน

2. ความเป็นไปได้โครงการ

2.1 ด้านงบประมาณ

2.2 ด้านสังคม

2.3 ด้านเศรษฐศาสตร์

2.4 ด้านเทคนิค

2.5 ด้านการบริหาร

2.6 เลือกที่ตั้งโครงการ

2.7 การวิเคราะห์ทำเลที่ตั้ง

3. เนื้อหาการจัดแสดง

3.1 ส่วนจัดแสดงงานหมุนเวียน

3.2 ส่วนจัดแสดงงานถาวร

4. อาคารกรณีศึกษา

4.1 พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านจำทวี

4.2 HYOGO PRETECTUAL MUSEUM OF HISTORY (ญี่ปุ่น)

4.3 พิพิธภัณฑ์หุ่นขี้ผึ้งไทย

4.4 พิพิธภัณฑ์ชาวนาไทย (สุพรรณบุรี)

4.5 พิพิธภัณฑ์ชาวนา (ส่วนหนึ่งของพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาตินารายณ์ราชนิเวศน์ ลพบุรี)

5. รายละเอียดโครงการเพื่อการออกแบบ
 - 5.1 การศึกษาและวิเคราะห์ผู้เข้าใช้โครงการ
 - 5.2 ลักษณะของโครงการ
 - 5.3 กิจกรรมหลักในโครงการ
 - 5.4 งานบริหารพิพิธภัณฑ์
 - 5.5 รายละเอียดการจัดแสดง
 - 5.6 พื้นที่ใช้สอยโครงการ
6. สรุปโครงการ
 - 6.1 นำเสนอสรุปโครงการ
 - 6.2 ตรวจแก้ไข

รายการ	เดือน	มิถุนายน				กรกฎาคม				สิงหาคม				กันยายน			
	สัปดาห์	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
เสนอโครงการ		←→															
ความเป็นไปได้โครงการ			←→														
เนื้อหาการจัดแสดง				←→													
อาคารกรณีศึกษา					←→												
รายละเอียดโครงการเพื่อการออกแบบ						←→											
สรุปโครงการ														←→			
จัดทำรายงาน																←→	

ตาราง 1 แสดงขั้นตอนและวิธีการดำเนินการศึกษาภาคข้อมูล

วิธีการศึกษาวิทยานิพนธ์

1. รวบรวมข้อมูล

1.1 ปฐมภูมิ

- ศึกษาจากการสังเกตการณ์และสัมภาษณ์ บุคคลากร ผู้เชี่ยวชาญ และผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับพิพิธภัณฑ์เดิม ในด้านต่างๆ
- ศึกษากรณีศึกษาเทียบเคียงกับโครงการพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านจำทวี 2
- ศึกษาจากสภาพปัจจุบันของพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านจำสับเอก ดร. ทวี พิมพ์ บูรณเขตต์ เช่นในด้านประวัติ กิจกรรม สถิติต่างๆ เป็นต้น
- ศึกษาจากนโยบายจากเจ้าของโครงการ และปัจจัยภายนอกที่เกิดขึ้น

1.2 ทุติยภูมิ

- ศึกษารวบรวมข้อมูลจากเอกสาร เปรียบเทียบข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
- ศึกษาค้นคว้าอ้างอิงข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต
- ศึกษาอาคารกรณีตัวอย่างที่มีลักษณะสถาปัตยกรรมคล้ายคลึงใกล้เคียงกับกับโครงการนี้
- ศึกษาจากเอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง

2. ออกแบบ

- 2.1 ทำการออกแบบเบื้องต้น (SCHEMATIC) เลือกแนวทางที่เหมาะสมสามารถพัฒนาต่อไปได้โดยนำข้อมูลที่ศึกษามาประยุกต์ใช้ในด้านกายภาพอาคาร และสภาพแวดล้อม การนำเสนอลำดับเรื่องราว ศึกษาความเป็นไปได้
- 2.2 พัฒนาแบบ โดยยึดวัตถุประสงค์โครงการเป็นหลัก เปรียบเทียบกับข้อมูลเพิ่มเติม ข้อมูลด้านวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ สถาปัตยกรรม พฤติกรรม สภาพแวดล้อม และงานระบบ
- 2.3 สรุปแบบ
- 2.4 ทำแบบจริง

ความสำคัญและประโยชน์ที่คาดว่าจะได้จากการศึกษา

จากการศึกษาโครงการพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านจันทวีพิษณุโลก ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับคือ

1. ความรู้เกี่ยวกับการวางผังประเภทของอาคารที่มีความแตกต่างกันในโครงการเดียวกัน มีความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อม
2. ศึกษาเรียนรู้ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษา พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านจันทวีเพื่อวางแผนความคิดในการจัดทำโครงการ และการออกแบบทางสถาปัตยกรรมที่มีลักษณะเฉพาะทางซึ่งตอบสนองต่อการใช้สอยอาคาร ศึกษาจุดอ่อน จุดแข็ง ข้อจำกัด โอกาส ของอาคารจากกรณีศึกษา เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาออกแบบอาคารพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านจันทวี 2
3. ศึกษาการออกแบบการวางผัง ระบบวิศวกรรม และการเลือกใช้งานระบบโครงสร้างให้เหมาะสม กับทำเลที่ตั้งสภาพแวดล้อมโดยรอบโครงการ
4. รูปแบบทางสถาปัตยกรรม การจัดภูมิทัศน์ สภาพแวดล้อมในโครงการให้เหมาะสมกับการใช้พื้นที่ และการทำกิจกรรมภายในอาคารจัดแสดงนิทรรศการ ที่สอดคล้องกับบริบทโดยรอบ
5. ทำให้เข้าใจระบบการทำงานในการออกแบบ เริ่มตั้งแต่ การสร้างโครงการ เลือกที่ตั้งโครงการ การวางผังโครงการ การจัดแบ่งส่วนภายในโครงการ (zoning) การศึกษาทดลอง ใช้แนวความคิดเชิงปรัชญาในการพัฒนาแบบและการออกแบบโครงการ การสร้างแบบทางเลือก การพัฒนาแบบ และการทำแบบขั้นสุดท้าย
6. ศึกษากระบวนการออกแบบ และพัฒนาทักษะในการแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับพิพิธภัณฑ์ พื้นบ้านต่างๆเพื่อ สร้างแนวทาง และรูปแบบที่สามารถนำไปพัฒนา สามารถนำไปแก้ไขปรับปรุงสำหรับใช้กับโครงการจริง และนำเสนอโครงการนี้เพื่อนำให้ผู้สนใจ นำข้อมูลเบื้องต้นไปพัฒนาออกแบบในแนวทางอื่นต่อไป

แหล่งค้นคว้าข้อมูล

1. พิพิธภัณฑ์พื้นบ้านจำทวี พิมพ์ บูรเขตต์
2. นายสมคิด คุ่มฉาย ศูนย์อนุรักษ์ไม้ไผ่ชนนเรศวร (เหลื่องหางขาว) จ. พิษณุโลก
3. ผศ. สุทธิชัย ยังสุข คณะมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
4. กรมแผนที่ทหารกระทรวงกลาโหม
5. เอกสารอ้างอิงจากหอสมุดมหาวิทยาลัย นเรศวร
6. เอกสารอ้างอิงจากหอสมุดมหาวิทยาลัย ศิลปากร
7. เอกสารอ้างอิงจากหอสมุด จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
8. อินเทอร์เน็ต

เหตุผลและแรงบัลดาลใจในการเลือกโครงการพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านจำทวี 2

1. ประเทศไทย เป็นประเทศที่มีความหลากหลายด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว แนวโน้มการท่องเที่ยวในปัจจุบัน นักท่องเที่ยวกลุ่มรายได้ปานกลางจากทั่วโลกมีปริมาณเพิ่มขึ้นทุกปี ทำให้เกิดปัญหาด้านความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว ปัญหาการขาดการใช้ประโยชน์จากสิ่งก่อสร้างที่ได้รับการพัฒนา การพัฒนา อนุรักษ์ พื้นฟูบูรณะแหล่งท่องเที่ยวไม่เป็นไปตามเป้าหมาย⁸ การจัดทำกลยุทธ์ แนวทาง และแผนสำหรับการส่งเสริมและพัฒนากการท่องเที่ยวในระดับเขตพื้นที่หรือระดับจังหวัดให้มีความชัดเจน จังหวัดพิษณุโลก โครงการพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านจำทวี 2 เป็นโครงการเอกชนระดับจังหวัด ที่มีความสำคัญ สอดคล้องกับนโยบายดังกล่าว
2. เมื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับพิพิธภัณฑ์สถาน และหน่วยงานที่ทำงานด้านศิลปวัฒนธรรมในประเทศไทยแล้ว พบว่า พิพิธภัณฑ์ประเภท ชาติพันธุ์และมนุษย์วิทยา ในเขตภาคเหนือตอนล่าง มีอยู่เพียงไม่กี่แห่งนับว่าน้อย เมื่อเทียบกับพิพิธภัณฑ์ประเภทอื่นๆ พิพิธภัณฑ์อื่นๆ ในเขตการท่องเที่ยวภาคเหนือเขต 3 มีการกระจายตัวไม่ทั่วถึง ไม่เพียงพอต่อความต้องการในการรองรับนักท่องเที่ยว และให้การศึกษาที่เพียงพอแก่เยาวชนในเขตนี้ อาทิเช่น พิพิธภัณฑ์โบราณ จังหวัดนครสวรรค์ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จังหวัดน่าน เป็นต้น จึงจัดทำโครงการนี้ขึ้น เพื่อบริการด้านการศึกษาให้แก่เยาวชนในเขตนี้ได้มีแหล่งการเรียนรู้ ให้ได้รับทั้งประโยชน์ ทั้งในด้านเนื้อหาทางวิชาการ มีมาตรฐานเช่นเดียวกับเยาวชนในกรุงเทพฯ และปริมณฑล
3. ตามนโยบาย ความร่วมมือ ระหว่างกลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคได้ทำให้ พิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก ที่จะกลายเป็นเมืองศูนย์กลางการพัฒนาเศรษฐกิจ อุตสาหกรรมของภาค เหนือตอนล่าง และ เอเชียอาคเนย์ (สีกะอินโดจีน) ปัจจุบันได้มีกลุ่มนักวิชาการ นักธุรกิจ นักพัฒนาสังคม ชำนาญการ ผู้นำชุมชน ส.ส. และ นักการเมืองในท้องถิ่น จำนวนประมาณ 50 คน ก่อตัวกันขึ้นเป็นชุมชนวิชาการ (Academic Community) เพื่อร่วมกันศึกษา ค้นคว้า วิจัย เพื่อให้เกิด ความรู้จริงเกี่ยวกับพื้นที่ อันจะเป็นประโยชน์ ต่อการพัฒนาพิษณุโลก และ กลุ่มจังหวัดสีกะอินโดจีนอย่างจริงจัง เพื่อให้

⁸ ภาคผนวก แผนงานรองพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวภายใต้แผนงานส่งเสริมและพัฒนากการท่องเที่ยว . 2547

ท้องถิ่นเจริญรุ่งเรืองอย่างมีคุณภาพในทุกๆด้าน กล่าวคือ มีเศรษฐกิจดี สังคมดี สิ่งแวดล้อมดี ศิลธรรมดี และ พิชญโลกกับกลุ่มจังหวัดระดับต่างๆ พัฒนาไปพร้อมๆ กันโดยพึ่งพาอาศัย และ เกื้อกูลต่อกันอย่างสมดุล โครงการพิพิธภัณฑสถานบ้านจำทวี เป็นโครงการที่มีศักยภาพในการ พัฒนาเพื่อสนับสนุนนโยบายนี้เป็นอย่างดี ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ คือ เมื่อมีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ (พิพิธภัณฑสถานบ้านจำทวี 2) จะช่วยส่งเสริมบรรยากาศการท่องเที่ยวในจังหวัดพิษณุโลก นำรายได้เข้าจังหวัด ทำให้เศรษฐกิจโดยรวมของจังหวัดดีขึ้นอีกทาง พิพิธภัณฑสถานส่งเสริมการปลูกฝังจิตสำนึกของคนในพื้นที่ให้ตระหนักถึงการอนุรักษ์ วัฒนธรรม และการอยู่ร่วมกันกับสิ่งแวดล้อม ที่ ช่วยให้เกิดสังคมและศีลธรรมดี อีกทางหนึ่งด้วย เมื่อโครงการเสร็จแล้ว จะเป็นสถานที่ที่ ทำกิจกรรมของครอบครัวชาวพิษณุโลกแห่งใหม่ ก่อให้เกิดความผูกพันกันภายในครอบครัว ซึ่ง นับว่าเป็นสังคมส่วนย่อยที่มีความสำคัญที่สุด

4. นโยบายของรัฐบาล ในด้านการปฏิรูปการศึกษาแบบ บูรณาการ เน้นให้เด็กเป็นศูนย์กลางด้าน การเรียนการสอน เพื่อให้เกิดความริเริ่มสร้างสรรค์ มากกว่าการรับจากอาจารย์ฝ่ายเดียว โครงการนี้เป็นอีกหนึ่งโครงการที่สนับสนุนการเรียนตามอัธยาศัยของเยาวชน ซึ่งจะเป็นกำลังสำคัญของ ชาติ อีกต่อไปในอนาคต สอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ว่าด้วย "รัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงานและจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ ได้แก่ ห้องสมุด ประชาชน พิพิธภัณฑสถาน หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยา ศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์กีฬา นันทนาการ แหล่งข้อมูลและแหล่งการเรียนรู้อื่นอย่างเพียงพอ และมีประสิทธิภาพ" และวิสัยทัศน์ในแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 9 (พ.ศ. 2545 – 2549) กรม สำนึกศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้เร็วที่มีประสิทธิภาพ เป็นแกนนำในการปฏิรูปและการจัด การการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ทั่วถึงทุกกลุ่มเป้าหมาย ตามศักยภาพและมีคุณภาพ ตามมาตรฐาน การศึกษาของชาติและมาตรฐานสากล